

"Us adverteixo, senyor Ribbentrop, que s'ha de desconfiar quan Anglaterra és massa cortès ..."

Es per a no escollir aquestes paraules d'Eden que Ribbentrop es quedà, anit, a Colònia

TEMORS I RECELS A LA CAPITAL ANGLESA

«CAL MANTENIR, COSTI EL QUE COSTI, LA SOLIDARITAT ANGLO-FRANCESA», ha declarat lord Derby

filofeixistes anglesos treballen per un acostament amb Itàlia, i un d'ells, Hoare —que permeté el crim monstruós d'Etiopia—, no s'amaga de fer campanya contra Eden per la ferma posició d'aquest en la qüestió espanyola.

Entre, 26.—Del corresponent especial de la tasca difícil explicar, encara que sigui tantament, allò que succeeix a Londres en matèria de política internacional, cal dir que el senyor Eden ha celebrat amb Wozmann, l'encarregat nazi d'Afers Polítics de l'ambaixada alemanya. Amb l'excusa del mal temps von Ribbentrop s'ha quedat a Colònia, potser per a esquivar aquella pregunta que sempre li fa mister Edén: Senyor Ribbentrop, ¿es troba dedicada Alemanya a arribar a un acord? Us adverteixo, senyor Ribbentrop, que heu de desconfiar quan Anglaterra és massa cortès.

Per a una sensibilitat nazi, aquestes paraules desconcerten els nervis i, ahir, Ribbentrop va preferir quedar-se a Colònia que

Un diari alemany dona la solució (?): Que França trenqui amb Moscou; que Anglaterra confessi que s'ha equivocat, i llavors Alemanya i Itàlia es comprometen que Franco garanteixi la seguretat a la Mediterrània... i tot arranjat!

veure a les vores del Tàmesis, les mirades fixes del senyor Eden. Però allò que es pregunta la premsa aquest matí és si el Comitè de no intervenció serveix per a alguna cosa; de la mateixa manera que la Societat de Nacions serveix com a nucli inicial de futures aliances, el Comitè de no intervenció s'ha quedat reduït a una Assemblea de dos grups que es discuteixen portadament, per tal de veure qui té raó. La retirada de la U. R. S. S. és, naturalment, diversament interpretada. En el cas es realitzés, és evident que certs òrgans conservadors considerarien que ha estat Moscou la que ha impedit tot acord de la qüestió espanyola. Però a Londres saben molt bé que la finalitat perseguida pels italo-alemanys és molt diversa. Un periodista ha comparat

com el «Berliner Lokal Anzeiger», publica aquest matí un article el qual resulta deliriosament simptomàtic. L'òrgan esmentat diu no gens menys: «Volem arranjat la qüestió espanyola? Doncs és molt fàcil. Que França trenqui la seva aliança amb Moscou; que Anglaterra confessi que s'ha equivocat. Aleshores nosaltres ens comprometem que Franco garanteixi la seguretat a la Mediterrània... tot arranjat. Segurament els medis anglesos que, encara que conservadors, miren amb cert temor la situació actual d'Europa, no opinen com el candidat diu esmentat. Anit lord Derby, en parlar en un banquet anglo-francès, va afirmar de nou l'estreta solidaritat entre els dos països i la necessitat de mantenir aquesta solidaritat.

CLAREDAT, PER DAMUNT DE TOT

Tots hi coincidim: el desenllaç de la guerra d'independència que estem sostenint dependrà essencialment del nostre propi esforç. Ho han dit i repetit representants d'organitzacions civils i militars i ho acaba de subratllar amb paraules que no deixen lloc a dubtes el president del Consell de ministres.

Si tot i comptar amb l'ajut i la cooperació internacionals, som nosaltres els qui hem de decidir el resultat de la nostra lluita, cal, a més, sincronitzar amb les nostres confusions i vacil·lacions entorn el caràcter de la nostra guerra i entorn el que defensem, a augmentar i fomentar els confusionismes i vacil·lacions més enllà de les nostres fronteres.

Els termes de la contesa són ben clars i cap veu no s'ha aixecat per rebate'ls ni enterbolir-los: estem en una guerra civil transformada en una guerra d'independència política i territorial en defensa de la República democràtica i parlamentària.

Cal, doncs, atemperar les conductes individuals i col·lectives a aquestes realitats nacionals. Que l'acció de cada ciutadà de la República i de cada organització política o sindical no defugui dels límits marcats per les necessitats supremes de la guerra i no esmerci en una tasca de proselitisme o d'interès de grup energies que són indispensables per a la causa comuna.

I cal, a més, sincronitzar els procediments amb les directrius fixades pel Govern com a única política a seguir per a guanyar la guerra, i que no tan sols hem d'acceptar, ans també propagar. Hi ha activitats a la rera-guarda que no conjuen amb el caràcter veritable de la nostra lluita, ensenys que són un malversament d'energia, de les quals estan necessitats els fronts de guerra i de treball.

Es imprescindible una unitat de pensament entorn del Govern i ajustar totes les conductes a l'orientació que ell ens assenyal. És l'hora del sacrifici i del treball sense taxa ni limitació.

No lluitem per la supremacia d'un o altre Partit i menys per l'agavellament de tots els catalans i de tots els espanyols sota una etiqueta comuna. Lluitem en defensa d'una República democràtica que asseguri definitivament l'exercici sobirà dels drets i deures de la democràcia. I lluitem també per una justícia social que, damunt les ruïnes d'avui, reconstrueixi demà un país culte i progressiu. No lluitem avui, mentre milers dels nostres germans moren a les trinxeres —i cal que tothom se'n adoni—, per la misèria material d'unes reivindicacions econòmiques que causin estralls a una economia orientada, únicament i exclusiva, de cara a la guerra...

La més acarnissada batalla a l'Orient

Els japonesos han ocupat Tazang i Mianxant

Xang-Hai, 26.—Els japonesos han ocupat Tazang i Mianxant aquest matí, després de la més aferrissada batalla de tota la guerra. L'avanc japonès fou facilitat per l'artilleria pesada i l'aviació, les quals bombardejaren terriblement, durant diverses hores, les posicions xineses. Més de cent avions japonesos participaren en el bombardeig. El bon temps permeté igualment la utilització massissa d'unitats japoneses motoritzades. La caiguda de Tazang i Mianxant —es diu als cercles japonesos— modifica profundament la situació i amenaça assetjar les tropes xineses que defensen Quianquan. El replegament ordenat dels soldats xinesos ha aconseguit que els japonesos passaran pel pas de Xiao, Xapel, ferrocarril de Xang-Hai a Nankin i s'uniran a la línia fortificada de Nankin-Quianling. És probable que els japonesos intentin pressionar els xinesos cap a l'est, puix que la línia Quianling-Nankin presenta una sèrie de fortificacions que li ha valgut el nom de línia Hindenburg. Hom recordarà que aquest replegament estava previst pel comandament xinès des del desembarcament en gran escala de tropes nipones. És probable que els japonesos intentessin pressionar cap al sud en direcció al riu Salzeu, per tal d'aferrar Xapel. En aquest cas Xenju es convertiria en una nova base de les operacions japoneses.

UNIO NACIONAL

No es veu altra solució a la crisi provocada per la dimissió de Van Zee and

Assí, 26.—Als cercles s'expressa l'esperança que la crisi governamental se solucionará ràpidament. La majoria dels polítics no veuen, a més, altra sortida que la unió nacional preconitzada per van Zee and en el moment d'abandonar el poder.

La solució ràpida que s'imposa amb vista a la pròxima obertura de l'Assemblea Nacional, seria possible —segons es creu— gràcies a la personalitat susceptible de continuar l'execució del programa del 1936.

Naturalment que hi ha la possibilitat que la crisi duri més del que es desitja. Els vots de catòlics, socialistes i liberals podrien anar acompanyats de mocions que podrien dificultar un arranjanent ràpid.

ELS DOS PERILLS

Fins ara s'ha parlat molt de l'amenaça que per a les comunicacions de França i d'Anglaterra amb els respectius imperis representa la instal·lació dels italians a Mallorca. Aquest perill ha arribat a ésser tan evident que les altes esferes franceses aduec semblen que per uns moments consideren la possibilitat d'ocupar l'illa de Menorca en companyia dels anglesos.

Ara, però, a la Premsa dels països democràtics comença a apuntar una nova inquietud: les activitats alemanyes al Marroc i a Canàries. Si Itàlia domina momentàniament la Mediterrània, recobriria la seva antiga importància la ruta del cap de Bona Esperança, que avui gairebé no empra cap altre camí, car per qualsevol fou obert el canal de Suec. No hi hauria altre remei que recórrer al vell camí dels portuguesos que anaven a les Índies d'Àsia.

Però si els alemanys, amos de Canàries i dels ports espanyols del Marroc occidental, es felen solidaris dels italians, la qüestió es complicaria d'una manera ben perillosa. I per a França el perill és encara molt més greu. «Més que les nostres relacions llunyanes amb Madagascar i l'Indonèsia —escríu un periodista francès—, ha de preocupar-nos l'última disposició dels recursos immediats de l'Àfrica occidental francesa i de l'Àfrica del Nord en cas d'un conflicte a la Mediterrània.»

I si s'exceptua Dacar, no existeix a la costa africana atenció cap instal·lació francesa seriosa. Les comunicacions, principalment, continuen essent-hi molt vulnerables. Particularment, la línia Dacar-Casablanca s'estén damunt de quilòmetres de regions gairebé desèrtiques. Passa pel llarg i estret comprès entre Rio de Oro i Canàries, territori en el qual els submarins i aeroplans enemics podrien trobar complaciments i compliments eficaçissimes.

La instal·lació dels alemanys a Canàries, conseqüència de la guerra civil espanyola, ha inquietat positivament els francesos. El viatge, aparentment de turisme, del mariscal von Goeben a Madera i a les Azores no té sense cap mena de dubte, altre objecte que el reforçament de l'esmentada instal·lació alemanya.

mentre el perill s'accentua per a les democràcies occidentals, aquestes segueixen divagant a Londres...

El Consell anunciat per avui ha estat ajornat i segurament es celebrarà demà

Aquest migdia els informadors s'han personat al despatx de la Presidència per tal d'informar-se de l'estat de salut del President i, a la vegada, per a saludar-lo en cas que hagués fet acte de presència al despatx oficial.

Els informadors han estat rebuts pel sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret, el qual els ha informat que el President, amb tot i que encara té una mica de febre, s'ha llevat aquest migdia per tal de despatxar amb els seus secretaris i rebre algunes visites importants, sense, però, sortir al carrer.

Per aquest motiu el Consell, que s'havia anunciat per a aquesta tarda, ha estat ajornat i probablement es celebrarà demà a la tarda.

El President ha rebut a la Residència les visites del President del Parlament de Catalunya, senyor Joan Casanoves; el cap superior de Policia, senyor Burillo, i el cònsol general del Brasil.

A la Secretaria de la Presidència ha anat a complimentar el President el nou cap militar de Catalunya, el qual ha expressat al sots-secretari, senyor Rouret, la seva salutació al President de Catalunya.

LA GEOGRAFIA, CONTRA ELS NAZIS

A Nord-Amèrica són antiteixistes perquè estan molt lluny...

Nova-York, 26.—«American Journal», òrgan de Hearst, publica un article de von Neurath sobre «El sentit de l'amicitia germano-italiana». Afirma que la visita de Mussolini ha demostrat la vanitat dels esforços fets per tal de separar els dos pobles. El món ha tingut ocasió de comprovar que Itàlia i Alemanya no solament tenen afinitats ideològiques, sinó que també són solidaris pel que fa referència a la política pràctica. Es tracta d'un nou ideal d'ordre i progrés d'ambdues nacions.

Acaba dient que únicament la distància impedeix que els Estats Units critiquin tan severament la política d'Alemanya.

CATALANS A MADRID

El President de Catalunya, Lluís Companys, de conversa amb els periodistes i corresponents de la Premsa nacional i estrangera de la capital de la República

Els consells de Pi i Sunyer i Sbert a la "Llar del combatent català", de Madrid (Fotos Universal)

HA DIMITIT

ISMET INONU

I JA S'HA FORMAT
NOU GOVERN

Ankara, 25. — El govern Ismet Inonu ha dimitit. Kemal Ataturk ha encarregat al ministre d'Economia Ismet Djalal Bayar que formés un nou gabinet. S'ha presentat immediatament al president de la República una nova formació ministerial, idèntica a l'anterior, llevat de la cartera de Sanitat que serà exercida pel doctor Huluss Alatas. La cartera d'Economia ha estat confiada al ministre d'Agricultura Xanir Keskir.

Immediatament de constituir el nou gabinet es celebra una reunió sota la presidència de Kemal Ataturk.

Ismet Inonu ha dimitit igualment de vice-president del Partit del Poble. Serà substituït en aquest lloc per l'actual president del Consell.

VIENA
entre Ro-
ma i Berlin

Vienna, 25. — Guido Schmidt, secretari d'Afers Exteriors, marxà ahir cap a Polònia, on demorà oficialment durant tres dies, per tal de signar l'acord cultural austro-polonès. El viatge — segons es diu als centres oficials — constitueix una manifestació de la voluntat d'Àustria d'utilitzar, implícitament, els drets que se li concediran per l'acord amb el Reich i Itàlia a fi de practicar una política exterior universal i, per consegüent, col·laborar amb els veïns paral·lelament al lliall compliment dels protocols de Roma i l'acord amb Berlín.

La Rocque, proces-
sat per dilamador

Lió, 25. — Aquesta tarda el Tribunal de Lió jutjarà el procés de difamació presentat pel duc Pozzo di Borgo contra el coronel La Rocque, l'origen del procés és el següent:

El 24 de juliol, La Rocque presideix a Lió una reunió dels quadres regionals del Partit Social Francès. En el curs d'aquesta reunió, La Rocque — parlant de Pozzo di Borgo — declara, segons el periòdic «Journal de Lyon», que Pozzo di Borgo havia quedat desqualificat com a patriota en presentar acusacions que sabia que eren falses. Considerant-se difamat, Pozzo presentà una querrel·la contra La Rocque. El 17 de setembre s'havia de veure en primera instància, però gran nombre d'importantes testimonis no es presentaren. Entre els testimonis figuren Tardieu i Laval, de Carbuçcia, etc.

DIVERSOS

Al Tribunal Popular número 1, aquest matí s'ha vist la causa contra Silvestre Lluís Nadal, acusat d'haver-se apoderat d'una joia.

El veredicté ha estat d'innocència.

Pel jutge número 2 s'ha dictat processament contra el venedor de Bet Porc Acrena Gallart, per no fer efectiva la multa de dues mil pessetes que li ha imposat l'Ajuntament per vendre la llet en males condicions. El processat ha ingressat a la presó.

L'Ajuntament ha denunciat també al comerciant Antoni Pujols, per desobeir les ordenances municipals.

Al carrer de Sants un automòbil que s'ha fet escapolí, ha atropellat Emili Llobet Martínez i li ha causat ferides greus.

Un combat de Madrid

Madrid, 24. (Del nostre correspon-
sal al front del Centre). — La no-
stra ciutat està acostumada als obus.
Quan sonen els canons del Cerro
de Agüila, o d'Humera, els ma-
drilenys exhibeixen tota la pràctica
que han adquirit per a aquests ca-
sos. Es veu les dones buscar les vo-
ces desenfilades i els nens creuar
els carrers a tota velocitat.

S'estudia la direcció del vent.

—Avui és nou. Tiren des del Cerro
Rojo.

La primera nit que ocorregué això,
Madrid es desconcertà un xic. Molts
carrers rebren, en aquelles hores
de boira, el seu batge de sang.

Però ara ja està prevista aquesta

contingència —dues bateries més
sobre Madrid— i ningú no s'alar-
ma. Tothom sap el que ha de fer.
Abans d'ahir bombardejaren. Fa
unes setmanes que els obusos són
més freqüents. A mesura que s'apro-
pa el primer aniversari. L'octubre de
1936 estaven arribant. Passa que ad-
es quedaren.

Abans d'ahir hi hagué bombar-
deig, diem. Els primers obusos arri-
baren a tres quarts d'onze. De segü-
da respongueren les nostres bateries.
Els obusos es creuaven sobre els ter-
rats del sud de la ciutat. A l'endemà
aparegué un passatge despullat d'ar-
bres. Totes les fulles seques de la
tardor es creuaven al carrer, per a

desesperació dels camarades del
Transport. Quan es porten cartut-
xos a un front, ¿què molesta més:
que un obus forei una casa o bé
que malmeti un carrer?

Nosaltres fèrem un dispar amb
sort. M'ho ha dit aquesta tarda un
capità.

—Una bateria del turó va saltar,
¿saps? Fou un tret «churro», que
ens va posar molt contents.

Tambe se sap — Madrid i els seus
soldats són una mateixa cosa— que
abans d'ahir a la nit fou precis
comminar un cap de brigada.

El que ocorregué fou molt sen-
zill: els soldats d'un sector estaven
en llur trinxera. Feien projectes

per als dies de permís. Somiaven
amb les planúries de Talavera. De
sobte, els canons alemanys comen-
çaren a tirar sobre Madrid.

—Ja hi són.

—Podien tirar a...!

Un obus. Un altre. Quines teules
hauran vingut avall? Tal volta ha-
està a la casa d'un mateix.

—Segueixen tirant!

Un soldat, de sobte, féu observar
als seus companys que els assassins
de Madrid no eren tan lluny. En al-
guns llocs a setxanta passos.

—Una nit hem d'anar a «cacar-
los»!

—Hauria d'ésser aquesta mateixa
nit!

Començaren a demanar que els
deixessin sortir de la trinxera.

—Per a què?

—Perquè no puguin tirar més so-
bre Madrid.

N'hi hagué prou a la primera or-
dre:

—I la disciplina, nois?

Es quedaren en llur trinxera, en-
trentint-se amb els morters. No
obstant, el cap, amb les mans al seu
cinturó i sense atrevir-se a mirar el
comandant, s'ha vist precisat a dir,
amb veu emocionada:

—Que no passi més! Tingueu cura
que els vostres soldats no siguin
tan sentimentals. La guerra no és
un joc, companys!

¿Haurà arribat
aquest matí?

Londres, 25. — Anit va saber-se
que von Ribbentrop decidí passar li-
nit a Colònia, a causa del ma-
temps. L'ambaixador del Reich ar-
ribarà probablement aquest matí
Londres.

SI HA ARRIBAT

Londres, 25. — Von Ribbentrop ha
retornat aquest matí a Londres i
ha assistit a la sessió d'obertura de
la nova reunió parlamentària.

S. O. S.

Rocheft-sur-Mer, 25. — El petro-
ler holandès «Pegara» ha llançat el
S.O.S. a 18 milles al nord de l'illa
de Yeu.

Les autoritats marítimes de Ro-
cheft han ordenat al torpediner
«Curagan», que es troba davant
l'illa de Re, que es dirigeixi al lloc
indicat per tal de socórrer el va-
xell en perill.

LLIURAMENT

D'UNA BANDERA

Madrid, 25. — Ahir s'efectuà el
lliurament d'una bandera a les for-
ces de sapadors de la 50 Brigada
Mixta.

Amb motiu del dit acte, a la base
on es troba l'esmentada Brigada, es
celebraren diversos festeigs, que re-
sultaren lluits i simpàtics en ex-
trem.

QUI FORMARA GOVERN?

El rei de Bèlgica ha
començat les consultes

Brusselles, 25. — El rei ha rebut
successivament els Presidents de les
Cambres, el ministre d'Estat senyor
Hymans i el ministre van Over-
burgh, així com a altres diverses
personalitats polítiques. De fet, ha
quedat obert el període de consul-
tes.

EL SOCIALISTA DE MAN.
SUBSTITUÏRÀ VAN ZEELAND?

Brusselles, 25. — Els dirigents del
partit socialista consideren que la
direcció del Govern d'unió nacional,
que les circumstàncies imposen, ha
d'ésser confiada a un socialista, ten-
int en compte que la representació
d'aquest partit és la més nombrosa
del Parlament, on té 70 diputats
sobre 202.

La personalitat que el partit so-
cialista indica per tal d'exercir la
direcció del nou Govern, és el se-
nyor De Man, el qual exercia la car-
tera de Finances en el ministeri di-
missionari. Com és sabut, De Man
reemplaça Van Zeeland durant el
període de vacances que es prengué
aquest últim.

UKIAO RECON-
QUISTAT PER LES
FORCES XINESES

A Xansi els ni-
pons s'han replegat

...però s'han avo-
derat de Tazang,
en un altre sector

Xang-Hai, 25. — Segons l'agència
Central News, els elements mòbils
xinesos han reconquistat la ciutat
d'Ukiao, al sud de la província de
Hopi, comunicant, per altra part,
de Taiyuan que els nipons penetra-
ren recentment a la província de
Xansi, però s'han vist obligats a re-
plegar-se. Els elements xinesos man-
ifesten intensa activitat a tota la
regió.

Els japonesos declaren que aquest
matí s'han apoderat de Tazang.

"Tot va bé,
a bord..."

Pernambuc, 25. — A les 3'30 l'hi-
droavió «Lieutenant de Valseau-
Paris» comunicava que tot marxa-
va bé a bord.

EL «LIEUTENANT DE VALSEAU-
PARIS» SEGUEIX EL SEU RAID

Paris, 25. — El ministeri de l'Air
publica les següents informacions
sobre el raid de l'avió «Lieutenant
de Valseau-Paris».

A les dotze del migdia, hora del
merididi de Greenwich, l'hydroavió
es trobava a 1 grau 38 minuts de la-
titud sud i a 31 grau 5 minuts de
longitud oest, és a dir, a uns 800
quilòmetres de Pernambuco i a 300
de l'illa de Fernando de Noronha.
L'aparell volava a 2.750 metres d'alti-
tura. Com és sabut, l'hydroavió
francès intenta batre el rècord del
món de distància per aparells de la
seua categoria.

¿Tindran majoria,
els laboristes austra-
lians, al Senat?

Melbourne, 25. — Mentre les ele-
ccions per a la Cambra de diputats
asseguren la majoria al govern con-
servador Lyons, les eleccions sena-
torials no permeten, de moment, es-
tar segurs sobre el resultat defini-
tiu. Actualment el Labour Party té
possibilitats iguals d'obtenir majoria
a la Cambra Alta.

Com se sap, s'han d'eleger 19 se-
nadors en un total de 35.

¿Serà a l'obit
Levanovski?

Moscou, 25. — Els avions de Ba-
buchkin i Movhlovski sortiren de
Maachkinchar i aterraren feliçment
damunt la capa de gel d'una de les
lles de l'arxipèlag de la Terra de
Francisco José, després d'un vol de
cinc hores en condicions molt difi-
cils. Tchuhandvi roman en el cap
del Desig, esperant que el temps mil-
liori.

Ajornament de la Conferència del Pacífic

Brusselles, 25. — Oficialment s'an-
uncia que, segons semblava ahir,
amb motiu de la crisi ministerial
present, l'obertura de la Conferèn-
cia del Pacífic queda ajornada per
al dia 30 del corrent mes al 3 de
novembre vinent.

I LA DEL COMITÈ DELS «VINT-
I-TRES»

Ginebra, 25. — Els Estats mem-
bres del Comitè Consultiu, anomenat
«els vint-i-tres», encarregat de se-

guir des del punt de mira interna-
cional l'evolució del conflicte sino-
japonès, han estat informats aquest
matí que la reunió del Comitè acor-
dada per a darrers del mes actual
hauria d'ésser ajornada.

La data de la reunió es fixarà
quan es coneguin els resultats de
la Conferència del Pacífic, que es
reunirà a Brusselles, el dia 3 de no-
vembre vinent.

El Segre a més de dos me- tres sobre el nivell normal

Tots els camps i conreus de les ribes del riu, a Lleida, inundades

Lleida, 25. — Des de feia molts
anys aquestes contrades no havien
presenciat una creixuda del riu Se-
gre com la que s'ha produït avui
amb motiu de les insistent pluges
que s'han succeït al Pirineu.

El Segre ha assolit avui un cau-
dal de més de dos metres superiors
al seu nivell normal.

Els rius Flanigell i Noguera-Pa-
llaresa han exlrit de marge. Les au-
toritats han pres tota mena de pre-
caucions per a evitar els estralls de
les inundacions. A les quatre de la

tarda el caudal del Segre era de
2.305 metres cúbics d'aigua de ve-
locitat per segon.

Tots els camps i conreus de les
ribes del Segre a les contrades de
Lleida han quedat inundades.

Madrid, de banderes, banderins, apa-
rells de ràdio, gramòfons, bibliote-
ques etc., a totes les Brigades In-
ternacionals, les delegacions de les
quals assistiran a l'acte.

La presidència ha estat oferta al
general Miaja.

L'homenatge se celebrará a diver-
sos llocs: i d'acord amb les dispo-
sicions del Govern no es pronunciarà
parlament.

EL TREBALL DE LA DO-
NA A LA RERAGUARDA

L'Institut d'Adaptació Profes-
sional de la Dona prega a totes les in-
scrites a les seccions de Comerç i Ad-
ministració que es considerin prepa-
rades de català i de mecanografia, i
que no s'hagin presentat a l'exa-
men anterior, que acudeixin el pro-
per dissabte, dia 30, de 4 a 6 de la
tarda, a l'Institut Paleontològic (Ur-
gel, 187), per tal de comprovar llur
grau de preparació.

ACORDS DE L'EXECUTIVA
DEL PARTIT SINDICALISTA

València, 25. — S'ha reunit el Co-
mitè Executiu Nacional del Partit
Sindicalista.

Entre altres coses, s'ha examinat
la situació política militar i inter-
nacional del moment i s'ha apro-
vat per unanimitat els discursos pro-
nunciats per Angel Pestana al Par-
lament, i s'ha assenyalat amb satis-
facció com foren acollits per l'opinió
i les conseqüències del Govern que
va haver de corregir imperfeccions
sospitoses a la guerra que sostenim
de conformitat amb la línia política
del Partit que va traçar des del
primer moment.

S'ha acordat que el Partit exposi
al país com veu el moment i em-
placi a qui correspongui cara a la
resolució d'extremes als quals pugui
ésser lligada la sort de la nostra
guerra.

ARABS, JUEUS I ANGLESES

Sembla que la cosa està calmada... Els àrabs de Palestina, imbuïts per Roma, promogueren
fortes alteracions d'ordre públic, de les quals resultaren víctimes la població jueva i els inter-
essos britànics. Els jueus es posaren de seguida al costat del Govern anglès i la subversió dels
àrabs, després de jornades sagnants, ha estat dominada.

Vegeu, a la foto, indígenes jueus apariat les vies del ferrocarril destruïdes pels àrabs. A re-
marcar, però, la presència d'un soldat anglès, que vigila la marxa dels treballs de reparació (K.)

Catalunya a Espanya

Nacionalisme català i "realitat espanyola"

Henry Cazals a «La Dépêche», de
Tolosa, en el seu número del 21 del
corrent mes, publica amb aquest tí-
tol un interessant article, en el qual
diu:

«¿Què fa, o més ben dit, què és
el que no fa Catalunya? ¿Per què
els partits i les organitzacions sin-
dicals segueixen barallant-se? ¿No
és convenient, finalment, donar es-
tat de fet a aquestes rumors inquiet-
ants de pau separada? Tres pro-
blemes exposats, tres arguments per
als qui no creuen o no volen creure
en la victòria de l'Espanya republi-
cana. Tres enigmes anglosaxons per
a tots els qui no volen ni poden dub-
tar de l'èxit final.

Tres problemes? Més exactament,
tres aspectes d'un mateix problema:
el de Catalunya dins d'Espanya, el
de la integració de la província a la
nació, de la part al tot, el pro-
blema, en fi, de la realitat espa-
nyola».

Admetre com a possible, en un fu-
tur més o menys pròxim, una pau
separada, és admetre des d'ara una
ruptura de la unitat de la nació es-
panyola (la veritable la de Fran-
co i de Mussolini), fet infinitament
més greu al meu entendre que la
pèrdua d'una batalla o d'un tros de
terreny.

Sobre el front de guerra Catalu-
nya manté dignament el seu lloc,
però és a l'altre front, al de treball,
que ella hi juga un paper principal.

Però la política partidista sovint
ha deformat els fets.

Catalunya com la resta d'Espanya
és un immens gresol on es fone-
ixen les ideologies. D'aquesta fusió
(que no ha estat sense buïdos i
tornes, necessàries perquè l'aleació
esdevingués homogènia), n'ha sortit
una Catalunya renovada, unida.

El període perillós ja es passà!
El de la unitat, a la lluita li h
succedí. Unitat, no tan sols dels ca-
talans, en el si de Catalunya, sin
unitat de Catalunya amb la rest
d'Espanya. La sol·licitud, és aque-
ta: «No hi pot haver Catalunya
sense Espanya, ni Espanya sens
Catalunya». S'ha especulat, defo-
mat el seu sentit, sobre el mot em-
cionalisme català».

Dues-centes vintanta-tres fàbriques
de guerra s'han organitzat en u
any i han subministrat fusells mi-
trailadors, cartutxos, granades, bom-
bes tancs, avions. Catalunya h
realitzat en sis mesos allò que An-
glaterra, gran nació industrial, h
tardat a fer durant l'any i durant l
gran guerra. No cal més que llegir
el llibre de Lloyd George, sobr
aquest tema per tal de convence-
se'n. Una mostra donarà una idea
de l'esforç de producció: noranta-
milions de cartutxos d'un sol calib-
re, han sortit ja de les fàbriques co-
talanes.

Aquesta indústria, gràcies a l
«Exèrcit del poble improvisat»
també, resisteix i passa ara a l'e-
fensiva, és centralitzada. El pla d
producció racional és nacional.
Tolhom sap, sense que sigui ne-
cessari insistir-hi, que Catalunya
immensa i fèrtil jardí, que submini-
stra una bona part dels productes ne-
cessaris a la vida d'Espanya super-
poblada. Barcelona nodreix ella sola
750.000 refugits. Cal que hom sa-
piga que allà on hi hagi un espe-
nyol que tingui fam, un català ar-
ribarà al seu costat per tal de par-
tir amb ell el seu tros de pa.

Heus ací el que jo he vist i he
sentit a Barcelona.

L'HOMENATGE A LA URSS.

Madrid, 25. — Com de costum ha
celebrat la seva reunió setmanal la
Comissió Popular organitzadora de
l'homenatge a la URSS.

S'adoptaren diversos acords rela-
cionats amb la preparació de l'ho-
menatge.

La Comissió quedà assabentada
dels donatius rebuts de diversos sin-
dicats i entitats antifeixistes.

ULTIM
MINUT

Impressió de Londres

Londres, 25. (Urgent). — Mr. Eden
presidirà la reunió que ha de cele-
brar el Comitè de no intervenció
a les quatre de la tarda.

En els cercles diplomàtics s'asse-
gura que la URSS comunicará la
seua intenció de cessar en el paga-
ment de les col·leccions destinades
principalment al fons assenyalat per
a cobrir les despeses del servei de
control.

Es declara, a més, que la URSS
considera inútil la prolongació del
sistema de control.

A instàncies de Mr. Eden la dele-
gació de la URSS ha acceptat sus-
pendre momentàniament l'execució
de la seva decisió sense, però, re-
nunciar-hi.

BERLIN - ROMA - TOQUIO

"Hirota dimitirà", escriu "Teito", òrgan de l'Exèrcit japonès

FRED!!!

Des d'una avançadeta, escrit amb la ploma que em crema, els dits inflexibles, de tan freda com està!

Avui ha estat el primer dia que ha glaçat, aquesta tardor. De fet, doncs, ja som a l'hivern. El fang del fons de la trinxera està ben dur, esquerdat de tros en tros. L'aigua glaçada de les esquerdes llua al sol, que brilla i no esclafa. Damunt els sacs dels parapets, la rosada s'ha solidificat i en col·locar-hi el mirall per a pentinar-nos, fa un soroll de ossos que surten de lloc.

La ploma em faig de les mans. Tinc els dits tan durs, que no sento a penes el contacte lliscant dels meus cabells mentre els separo per fer-me la claua. El bar del meu respirar posa una capa suau sobre el mirall i m'hag de pentinar de qualsevol manera. La claua deu tenir contorn de trinxera.

A justament avui m'ha tocat a mi fer guàrdia. Em carregó el sarro ben ple de pa i d'avellanes per a millor passar el temps. El parapet on he de passar un parell d'hores és molt endavant. És una avançadeta que s'introdueix als rengles enemics. Abans d'anir el vam prendre, a cops de granada. Encara a terra hi veig taques fosques, sang i restes de la carn dels seus defensors, que la sorpresa de la nostra metrallera va fer saltar a trossos. Amb el peu procuro treure les taques, però els chaus de les sabates no fan més que rascar la capa dura i lliscant d'argila i el testimoni de la ferocia queda com un avís al gentilella. No fos cas que a tu et passés el mateix. Compteu, alerta! Mentre camino, el terra cruixeix. Em sembla com si ballés un ball de tortura sobre les estelles d'un mirall sense mercuri.

Te, el qui ha fet l'última guàrdia de la nit, dormigué. El seu capot sembla fet d'aquella roba que porten les esveltes de les revistes del Paral·lel, que espurnegen sota els focs artificials. El Paral·lel... Qui hi hagués pogut passar la nit! La butaca ben propera a l'escenari, els cacauets a l'entreacte, la visita a alguna corista mig coneguda! En acabar, un bon còctol reconfortador en sortir, pres a peu dret a qualsevol taulell, unes furtives i aconfortadores estretes dintre el tramvia desert i poiser alguna cosa més en arribar a la porta de la pensió — pensió sense manies, com el cas comporta — de jo massa. Deu esser rossa, amb els cabells llargs i ben fets, deu tenir els llavis molsuts, que s'entreobren per a beure l'alcohol.

Te, vols un tragó? És el company que s'ha deixondit, i m'allarga la cantimplora, mentre amb la mà neta s'afrega els llavis. Diable, això sembla gelat de rai! Però és bona aquesta vinassa negra quan no hi ha altra cosa. —Be, apa, salut! Jo me'n valga ja jaure.

—Tapa't fins al coll; si no, després semblaràs un moltó congelat.

Bahi! Amb aquest sol tan clar, no hi ha pas perill, pot haver entès un camp d'herba mullada i la taula dels canons no hi les granades no han existit, per ella. S'estén, formant una capa uniforme, com unes tovalles sobre la taula amable de la terra; de tant en tant un clap d'aigua em fa pensar en el brillar dels coberts i de les copes, quan, prop del radiador, passava l'estona llegint el diari mentre esperava l'esmorzar.

Però, xicot, que somies? Vés quina semblança hi ot haver entre un camp d'herba mullada i la taula del menjador! Més val que en lloc d'entretenir-te en

VICTOR

El President de Catalunya, ambaixador de la llibertat

El President de Catalunya, l'honorable Lluís Companys, acaba de realitzar un viatge triomfal per les terres germanes d'Ibèria. Com en altres temps, fa uns anys, Macià, primer President de la Generalitat de Catalunya, feta cridar als crumperols de Toledo a l'època catalana, i era acollit a València com a l'aliat dels pobles ibèrics, així Companys, en el curs de la seva visita a València i a Madrid, s'ha fet aclamar pel poble que veu en ell el paladi de les llibertats polítiques i socials del nostre país. El símbol d'un poble que lluita amb tot el seu impuls per a la victòria contra el feixisme invasor.

Lluís Companys a València ha cospat, una vegada més, l'escalf d'aquell poble germà que veu en Catalunya la germana gran que amb el seu exemple li assenyalà el camí de l'esdevenidor. És per això que els catalans de València han acollit amb la seva expansió meridional la figura senyera de Catalunya. Les converses tingudes amb el Govern de la República posen de relleu fins a quin punt arriba la compenetració existent entre el gabinet presidit pel doctor Negrín i la Generalitat de Catalunya, que els facciosos tenen interès en desvirtuar.

La visita a Madrid del President Companys té una alta significació espiritual. Catalunya, que des del primer dia ajuda Madrid, representada en la figura del President Companys, ha anat a donar-li l'abraçada cordial del poble català. Lluís Companys fou acollit pels obusos que els facciosos llancen a interminables damunt Madrid. Els obusos, però, no li impediren realitzar aquelles visites que tenia ja previstes. El President català ha recorregut els seus carrers i ha sentit en la seva carn el dolor de les mussegades de la metrallera italo-alemanya damunt la ciutat. Lluís Companys ha recorregut els fronts i durant hores ha convivat amb els soldats, amb aquells gegants que, des de la prop d'un any, barren amb llurs pita l'entrada dels feixistes a la capital de la República.

Però quan la visita ha assolit el seu grau màxim d'emotivitat, ha estat quan el President Companys ha visitat sectors on són els catalans els qui defensen Madrid, amb el mateix braó, amb el mateix entusiasme que els propis madrilenys, perquè aquells soldats catalans saben que defensant Madrid defensen Catalunya, defensen el món, defensen la pau.

Lluís Companys ha estat aclamat pels soldats de tots els pobles ibèrics. La seva figura s'ha guanyat voltes dels soldats dintre les trinxeres del cinturó de Madrid mentre el català retrunyia amonició accent. La figura simbòlica de Lluís Companys esdevé una bandera, un crit, una cançó de llibertat, de pau i de progrés.

M. S.

I el seu successor serà un home amb noves directrius, la finalitat de les quals serà la de TRENCAR DEFINITIVAMENT AMB LES TRADICIONS ANGLOFILES DEL MINISTERI...

Toquio, 28. — El periòdic "Teito" — òrgan de l'exèrcit — preveu que Hirota aviat presentarà la dimissió de ministre d'Afers Exteriors. Com a successors esmenta Shigemitsu, ambaixador del Japó a Moscou; Shiratori, ambaixador a Estocolm. "Teito" creu que l'actual viatge de Shigemitsu a Berlín constitueix el coniatge indispensable abans del seu nomenament per al càrrec de ministre de Negocis Estrangers, ja que serà ocupat per un nom amb noves directrius, la finalitat de les quals serà trencar definitivament amb les tradicions anglofiles del ministeri.

El germanastre de Hitler ha posat un restaurant

Berlin, 26. — El germanastre de l'altèrrer, Alois Hitler, ha obert un restaurant-confiteria a la part baixa d'aquesta ciutat amb el nom d'"Alois". La nit de la inauguració del nou establiment, les taules havien estat reservades d'antuvi i el local estava ple de gent. Interrogat Alois sobre el seu parentesc amb el canceller-president digué: «Jo no desitjo pas que el meu cognom em serveixi de propaganda. Unicament desitjo que els meus clients quedin satisfets».

Alois és de mitjana estatura, porta un bigotí a l'estil del seu germanastre i saluda els seus clients amb el braç enlairat i diu: «Heil Hitler!».

ENCARA AVUI... Entre la nostra mainada actual existeix encara aquest tipus de diner representat per cartons, cromos.

EL DINER

Abans de l'existència del diner hom canviava productes per productes, com encara avui ho fan els pobles de cultura molt reculada. Les tribus de l'illa del Foc donen una piragua, o sigui una embarcació feta d'un tronc d'arbre que costa tres mesos de feina seguida, per una destreal de pedra ben llisa i que talli força.

Avui sorpi la dificultat de la valoració dels productes, a canviar i tothom donava molt valor al que ell posseïa i oferia en canvi, mentre trobava poc valorable allò que desitjava adquirir i que tenia un altre. Calgué establir un valor típic i així s'originà el diner. La moneda en el seu origen prengué les formes més variades i s'acceptaren com a tipus els productes més diversos i els que a judici de cada poble eren més valors.

TIPUS DE MONEDA

Els pobles asotes de la Rússia asiàtica encara avui prenen per tipus de moneda el bou i, per a comprar l'esposa quan desitgen casar-se, n'han de pagar vint bous. Hi ha una tribu oceànica entre la qual el comerç de la dona és corrent, que pren la dona com a tipus monetari. En temps de Servi Tuli, a Roma, encara hom prenia l'ovella com a tipus de moneda, i aquest rei feu gravar una ovella en la moneda, i d'aquí es derivà el mot pecuni, que en català fou pecuni, aplicat a la moneda pres del terme llatí pecus, ovella.

DIFICULTATS

Eren moltes les coses que no valien un bou ni una ovella i calia fraccionar la moneda i escollir com a tal objectes menuts i de fàcil transport i foren triats pallofes de certs fruits, petzines i sobretot grans. Quan els espanyols van conquerir Mèxic, els pobles Maia i Azteca es servien del cacau com a moneda.

RECORDS DE TEMPS PASSATS

Els qualitatius de cacau, panis i pinyó que en parlar familiar hom dona a la moneda i al diner, en general recorden encara aquells llinyans i obscurs temps en què hom es servia del gra com a moneda. També en pot ésser una sobrecuènia la utilització de monedes, pelsols i altres lleugers com a monedes i com a punts en el joc. La tradició catalana ens parla d'un gran plet sostingut entre el monestir de Poblet i els súbdits de la baronia d'Algerri, plet que guanyà el monestir i que obligà els algerriens a pagar una suma fabulosa que pujava molt més que no valia tot el poble. L'encarregat de fer el cobrament donà a cada fèsol el valor d'una llura barcelonina i amb un grapat de fèssols tothom pogué liquidar el deute fabulós que tenia.

Quan hom utilitzava efectes naturals com a moneda, aquesta no tenia caràcter oficial, i els qui semblaven el gra acceptat com a diner, si la collita rendia, obtenien un petit queixa sense compte, puix que contien moneda pura, per di-ho així. El diner no estava controlat per l'Estat; s'obtenia de la manera que es podia i hom en feia ús amb total llibertat i sense cap intervenció estatal.

ENCARA AVUI... Entre la nostra mainada actual existeix encara aquest tipus de diners representat per cartons, cromos.

i, entre nenes, agulles i botons. Quan nosaltres érem nens éstem molt superiors al que li donem avui. Segons la Història, Licurg feu, per a Esparta, moneda d'un ferro molt dolent i pesant, tant, que per a transportar una suma petita calien cert nombre de bous. Els romans ja utilitzaren el coure, al qual anomenaven aes, i d'aquí el nom d'as donat en general al diner i el d'ararium, que encara ha arribat a nosaltres convertit en erari. També fou Roma la primera d'utilitzar l'argent per a la moneda; segons tradició, les primeres monedes romanes d'argent daten del temps de Fàbius, que regí aquell poble cinc anys abans de la primera guerra púnica, l'any 485 de Roma, i sigui 269 abans de la nostra era.

EL METALL, MONEDA

El gra, les petzines i els altres elements usats primitivament com a tipus de moneda, no resultaven prou pràctics perquè es malmetien i perquè veritablement no tenien un valor solid. Calgué escollir un altre element i hom acceptà el metall per la seva duresa, per la seva inalterabilitat i sobretot pel seu valor més positiu, puix que els pobles antics

patiren de l'escassetat del metall en general i li donaren un valor molt superior al que li donem avui. Segons la Història, Licurg feu, per a Esparta, moneda d'un ferro molt dolent i pesant, tant, que per a transportar una suma petita calien cert nombre de bous. Els romans ja utilitzaren el coure, al qual anomenaven aes, i d'aquí el nom d'as donat en general al diner i el d'ararium, que encara ha arribat a nosaltres convertit en erari. També fou Roma la primera d'utilitzar l'argent per a la moneda; segons tradició, les primeres monedes romanes d'argent daten del temps de Fàbius, que regí aquell poble cinc anys abans de la primera guerra púnica, l'any 485 de Roma, i sigui 269 abans de la nostra era.

(SEQUEIX A LA PAG. SEGONA)

La «liberació» de «Doña Concha»

Conxa Espina ha estat «alliberada». Liberalitzar-la fóra impossible, rejevenir-la, miracle. Conxa Espina ha comès un any a Santander sense que ningú la molestés. Potser per la seva condició femenina va poder impressionar-se davant els salvatges botbarreigs de l'aviació estrangera. Potser per la seva condició d'escriptora. Però Conxa — la senyora Conxa — no es dona amb defectes o rosa amb punxes. És tota ella una vara seca, pansida i punxosa d'un rosol que mai no ha florit. La senyora Conxa no és tampoc mare. O si ho és no ho ha estat com és degut. El seu fill, el seu fill de l'ànima, és el inhumà Víctor de la Sena, escriptor també, o millor dit, escriptor tampoc.

Ara Conxa Espina ha estat «alliberada» per les tropes italianes que han pres Santander. Ara Espina — amargada i amargada abans de dona — uneix la seva veu tremolosa al cor que enlaira les virtuts del Cardenal Segura, culner, fart i traïdor abans que frare.

Però a Conxa Espina el que més la commou és el pas de l'aviació. L'ex-Conxa i super-Espina compara el soroll dels motors alemanys al dolç ronc dels coloms. Per ella les ales negres del crim feixista, porten pels aires no res menys que la benedicció sacerdotal. Ella res no sap, o res no vol saber, dels infants mardilenys, dels infants de Màlaga, de Barcelona, de València, dels infants bascos i santanderins, per els quals el vol dels avions feixistes no ha tingut precisament el caràcter beatífic amb què l'escriptora vol dissimular els veritables i «sants» motius pels quals empen els seus raids l'aviació «nacionalista».

Coplem ací les seves paraules tal com les ha reproduïdes el periòdic "F. E." del 2 del corrent mes. Al darrer paràgraf Conxa Espina fingeix haver estat condemnada a mort. Precisament la nit abans que els soldats del Duce van entrar a Santander. Duenen així:

«Sobre nuestras cabezas, volví, entonces, una vez más, el zumbido de la aviación, la nuestra, la española, la mía, la admirable: ¡Qué blanca nos parecío!

El rugido de sus motores nos aterra hoy a zureos de paloma y también en sus alas creemos percibir el temblor columbino de las aves mensajeras.

Es que este vuelo claro i dulce desciende encima de nosotros con la bendición sacerdotal, oleos de la Ciencia que es gracia divina y celeste poder.

El comandante de esta flota aérea nos saluda desde su embarcación, tan próxima al altar que casi podríamos darle la mano.

Por eso, quisio unirse desde el aire a nuestra primera misa de Luzmila, alba de resurrección, canto de aléluia i luminoso inhumano, para los que estuvimos la noche antes condenados a muerte».

I l'endemà a la nit — és pot dir — morts per complet entre el cor d'ombres que volten en rodona d'adulacions, al voltant de la figura, ombrívola i tecturna emmascarada i cançada del generalísimo emperador que ha venut el seu imperi abans de poder conquistar-lo.

ENCARA AVUI... Entre la nostra mainada actual existeix encara aquest tipus de diners representat per cartons, cromos.

A Nova York es mira amb desconfiança l'anunciada visita dels ducs de Windson

París, 28. — Segons notícies rebudes de Nova-York, una viva polèmica ha dividit els periòdics nord-americans en dos grups: partidaris i adversaris dels ducs de Windson.

L'ex-rei britànic i la seva esposa han decidit visitar els Estats Units sota el patrocini de mister Hearsit i de l'estrella del llinx Marion Davies, amiga del multimilionari amo de la premsa reaccionària i feixista americana.

La premsa democràtica i d'esquerra manifesta la seva oposició al viatge de l'ex-reial parella, les anades i vingudes de la qual comencen a preocupar a tothom, i fa notar que el duc ha caigut a les xarxes d'un grup d'agents de propaganda feixista, amics de la duquessa de Windson.

El viatge de l'ex-rei a Itàlia i Alemanya i les seves manifestacions d'arxistes han estat severament comentades als Estats Units, i davant la ràdio americana la senyora Dorothy Thompson, esposa de l'escriptor americà Sinclair Lewis, ha atacat violentament el duc i la seva petita cort feixista. Els comentaris desfavorables i la preocupació respecte a la propaganda nazi de l'ex-rei no són solament americans. També Europa mira amb desconfiança la senyora Windson i els seus moviments polítics. L'ex-rei anglès està en contínues i estretes relacions amb Alton de Borbó i amb els reis europeus, i els seus viatges són altres tants pretextos per a intrigues i maniobres diplomàtiques secretes a favor del feixisme.

El que habitualment s'havia presentat com una romàntica història d'amor es va transformar en un afer polític que comença a preocupar, puix que es sap que el duc de Windson segueix mantenint relacions amb la reina reial anglesa.

ENCARA AVUI... Entre la nostra mainada actual existeix encara aquest tipus de diners representat per cartons, cromos.